

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 92a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), na podstawie którego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania.

Projekt rozporządzenia zmienia obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz.U. z Nr 12, poz. 67 i Nr 18, poz. 102).

W porównaniu z obowiązującym stanem prawnym proponuje się następujące zmiany.

1. Najistotniejszą zmianą rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania, jest odstępstwo od nazywania poszczególnych form wypoczynku „placówką wypoczynku” (dotychczasowy § 3 ust. 1 rozporządzenia). Takie ujęcie w rozporządzeniu różnych form wypoczynku budziło liczne wątpliwości i utrudniało w praktyce stosowanie przepisów rozporządzenia, sugerując, że forma wypoczynku, np. obóz czy kolonie, przyjmuje charakter jednostki organizacyjnej poprzez przypisywanie jej cech właściwych dla struktur charakteryzujących się określonym stopniem wyodrębnienia i wewnętrznej organizacji. W istocie przepisy ustawy o systemie oświaty nie wymagają takiego ujęcia form wypoczynku. Upoważnienie do wydania przedmiotowego rozporządzenia określa, że powinny być określone w tym akcie prawnym warunki, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania. W związku z tym w projektowanym rozporządzeniu proponuje się posługiwać terminem wypoczynek, przez co należy rozumieć, zgodnie z art. 92a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, organizowane dla uczniów w czasie wolnym od zajęć szkolnych kolonie, obozy i inne formy wypoczynku. Konsekwencją nowego ujęcia wypoczynku są

zmiany w § 3 ust. 1, § 8 ust. 1, § 9-12, § 15-16 oraz w dotychczasowych załącznikach nr 2-5 do rozporządzenia, polegające na rezygnacji z posługiwania się terminem „placówka wypoczynku” i zastąpieniu tego terminu formułą „wypoczynek”.

2. Pozostałe zmiany:

- 1) W § 6 ust. 1 projektu rozporządzenia proponuje się wprowadzenie formularza zgłoszenia wypoczynku, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia, który ma zastąpić dotychczasowy formularz karty kwalifikacyjnej obiektu. Organizator wypoczynku przedkłada kuratorowi oświaty formularz zgłoszenia, wraz z załącznikami wymienionymi w § 6 ust. 2, w dwóch wersjach: papierowej (oryginał zgłoszenia) i elektronicznej. W przypadku organizowania wypoczynku poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz w przypadku organizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży trwającego nie dłużej niż 5 dni, dla nie więcej niż 25 osób, organizator wypoczynku wypełnia formularz zgłoszenia wypoczynku, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia (§ 6 ust. 3 projektu). Formularz ten stanowi uproszczoną wersję formularza zgłoszenia wypoczynku zawartego w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Organizator wypoczynku wypełniając formularz zgłoszenia wypoczynku w części A podaje ogólne dane dotyczące organizatora wypoczynku, czasu trwania wypoczynku, uczestników wypoczynku, kadry zarządzającej i wychowawczej opiekującej się uczestnikami wypoczynku, a także określa formy wypoczynku, dla których scharakteryzowania w projekcie przyjęto kryterium warunków infrastrukturalnych miejsc, w których będzie odbywał się wypoczynek. W części B znajdują się dane dotyczące wypoczynku w zależności od jego rodzaju. Część B1 przeznaczona jest do wypełnienia dla wszystkich organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży z wyłączeniem organizatorów form wędrownych wypoczynku. W części B1 organizator wypoczynku podaje dane dotyczące miejsca wypoczynku, nazwę obiektu, lokalizację obiektu, informacje na temat zabezpieczenia medycznego uczestników wypoczynku i personelu oraz informacje o kontroli obiektu przeprowadzonej przez Komendę Powiatową (Miejską) Państwowej Straży Pożarnej. Część B2 jest przeznaczona tylko dla organizatorów wypoczynku w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku, a część B3 jest

przeznaczona tylko dla organizatorów wypoczynku w miejscach bez stałej infrastruktury komunalnej. Część B4 dotyczy wypoczynku w formie wędrowniej, a w części D organizator podaje dane dotyczące warunków kąpieli. Część E formularza zawiera następujące oświadczenia organizatora wypoczynku: oświadczenie o kwalifikacjach kierownika oraz wychowawców wypoczynku oraz oświadczenie o sposobie zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia. Część F formularza stanowi listę załączników, do wypełnienia zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia.

Ponadto w projekcie rozporządzenia proponuje się inny sposób określenia właściwości miejscowej kuratora oświaty, któremu organizator wypoczynku zgłasza wypoczynek (§ 6 ust. 1 projektu). Zgodnie z dotychczasowymi przepisami organizator wypoczynku zgłaszał wypoczynek kuratorowi właściwemu ze względu na miejsce wypoczynku. W projekcie natomiast proponuje się określenie właściwości kuratora oświaty według miejsca siedziby lub zamieszkania organizatora. Takie rozwiązanie ma dwie zalety. Po pierwsze jest korzystniejsze dla organizatora wypoczynku, który będzie miał ułatwiony dostęp do właściwego dla niego miejscowo kuratorium. Po drugie, proponowane rozwiązanie pozwoli zmniejszyć obciążenia administracyjne kuratoriów w województwach będących najpopularniejszymi miejscami wypoczynku. W projekcie rozporządzenia proponuje się również, aby formularz zgłoszenia był udostępniany drogą elektroniczną - przez kuratora oświaty wydającego organizatorowi wypoczynku zaświadczenie o zgłoszeniu wypoczynku - do kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce wypoczynku oraz do właściwych terenowo służb takich jak jednostki Straży Pożarnej, czy stacje sanitarno - epidemiologiczne. Proponowane rozwiązanie ma na celu wprowadzenie ułatwienia organizacyjnego, a ponadto przyczyni się do poprawy efektywności sprawowania nadzoru nad wypoczynkiem przez kuratora właściwego ze względu na miejsce wypoczynku.

- 2) Wprowadzana nowelizacja przewiduje obowiązek powiadamiania przez kuratora oświaty o zgłoszeniu wypoczynku właściwych ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz przesyłania tym służbom elektronicznej wersji zgłoszenia wypoczynku (§ 6b

ust. 2), z wyłączeniem określonych danych w celu zapewnienia zgodności z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.). W świetle projektowanej nowelizacji dla obiektów hotelarskich lub innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie - Dz.U. z 2006 r. Nr 22, poz. 169), organizator wypoczynku ma obowiązek przedłożenia kopii opinii (lub protokołu z okresowej kontroli) w zakresie spełnienia przez obiekt wymagań przeciwpożarowych, wydanej właścicielowi zarządcy lub użytkownikowi obiektu przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej w trybie przepisów o usługach turystycznych. W przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku organizator ma obowiązek przedłożyć szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, zawierający w szczególności szkic pomieszczenia do spania, stołówki, świetlicy i pomieszczenia do zajęć rekreacyjnych oraz kopię opinii (lub protokołu z okresowej kontroli) w zakresie spełnienia wymagań przeciwpożarowych, wydanej właścicielowi lub zarządcy obiektu przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej. W przypadku organizowania wypoczynku bez stałej infrastruktury komunalnej, w szczególności obozów pod namiotami organizator ma obowiązek przedłożyć szkic sposobu zagospodarowania terenu przeznaczonego na obóz, zawierający w szczególności szkic rozmieszczenia poszczególnych części obozu: mieszkalnej, żywieniowej, zespołu służby zdrowia, umywalni, ustępów oraz kopię opinii (lub protokołu z okresowej kontroli) w zakresie spełnienia wymagań przeciwpożarowych, wydanej właścicielowi lub zarządcy obiektu przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej. Każdorazowo w przypadku braku opinii komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej w zakresie spełnienia wymagań przeciwpożarowych przez obiekt lub teren, jego właściciel zarządca lub użytkownik, albo organizator wypoczynku, występuje z wnioskiem o wydanie takiej opinii do właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej w zakresie wskazanym w odrębnych przepisach.

- 3) Nowelizacja przewiduje utworzenie publicznej bazy danych wycieczek, która będzie zawierać informacje o numerach wydanych zaświadczeń, danych teleadresowych organizatora wycieczek (w przypadku osoby fizycznej dane są udostępniane na pisemny wniosek zainteresowanego), liczbie uczestników wycieczek oraz terminie i lokalizacji wycieczek. Tego rodzaju rozwiązanie umożliwi rodzicom zamierzającym wysłać dzieci na wycieczkę sprawdzenie wiarygodności organizatora wycieczek oraz zgłoszenie uwag odpowiedniemu kuratorowi oświaty lub innym służbom, w sytuacji stwierdzenia przez rodziców nieprawidłowości w funkcjonowaniu wycieczek.
- 4) W § 12a proponuje się wprowadzenie obowiązku posiadania przez organizatora wycieczek dokumentacji poświadczającej kwalifikacje pracowników pedagogicznych (lub wolontariuszy) zatrudnionych przy przeprowadzeniu wycieczek oraz kierownika wycieczek. Jednocześnie, w myśl rozwiązania zawartego w § 11 ust. 4 pkt 9, na kierownika wycieczek nakłada się obowiązek posiadania podczas trwania wycieczek dostarczonych przez organizatora wycieczek kopii dokumentacji poświadczającej kwalifikacje pracowników (wolontariuszy). W związku z koniecznością dostosowania rozporządzenia do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych w zakresie przetwarzania danych tzw. szczególnie chronionych (art. 27 ust. 1 ustawy), uchylono przepis dotyczący obowiązku kierowników wycieczek i wychowawców polegającego na przedstawianiu zaświadczenia lekarskiego.
- 5) Uchylenie § 17 rozporządzenia, w myśl którego określenie formy gospodarki finansowej placówki wycieczek było pozostawione organizatorowi wycieczek, nie wpłynie na zmianę stosunków prawnych w tej sferze.
- 6) W przepisie przejściowym § 2 projektu przewiduje się, że organizatorom wycieczek, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia złożyli dokumenty w celu zgłoszenia placówki wycieczek, zostanie wydane zaświadczenie o zgłoszeniu placówki wycieczek zgodnie z dotychczasowymi przepisami. W takiej sytuacji również organizowanie placówki wycieczek i nadzór nad placówką wycieczek będzie się odbywał na dotychczasowych zasadach.
- 7) Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 marca 2010 r. Powyższy okres *vacatio legis* umożliwi kuratorom oświaty i organizatorom

wypoczynku odpowiednie zapoznanie się z nowymi regulacjami zawartymi w rozporządzeniu w celu zorganizowania wypoczynku na nowych zasadach począwszy od ferii letnich w 2010 r.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracą nad projektem rozporządzenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Organizatorzy wypoczynku, rodzice lub prawni opiekunowie uczestników wypoczynku, pracownicy zatrudniani podczas wypoczynku (kierownik wypoczynku i wychowawcy), kuratorzy oświaty oraz państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni i komendanci powiatowi (miejscy) Państwowej Straży Pożarnej.

2. Konsultacje społeczne

Przed rozpoczęciem prac nad projektem rozporządzenia, Ministerstwo Edukacji Narodowej przeprowadziło wstępne konsultacje z wykorzystaniem ankiety, którą udostępniono na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz na portalu organizacji pozarządowych www.ngo.pl. Celem ankiety było uzyskanie informacji i pogłębionej analizy potrzeb związanych ze zmianą obowiązującego obecnie prawa, identyfikacja przepisów niewłaściwych oraz zebranie propozycji ich zmiany.

Ankietę wypełniły następujące organizacje pozarządowe, instytucje i osoby prywatne: Stowarzyszenie Schronisk Młodzieżowych w Żyrardowie, Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego w Żyrardowie, Chorągiew Podkarpacka ZHP, Piłskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Związek Harcerstwa Polskiego Główna Kwatera, Klub Inteligencji Katolickiej, Kuratorium Oświaty w Warszawie, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dzierżonowie, Główny Inspektorat

Sanitarny, Jerzy Grad – konsultant RODN „WOM” w Katowicach, Marek Dembiński, Jacek Pierzchała.

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

1. Federacji Inicjatyw Oświatowych,
2. Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie,
3. Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej,
4. Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego,
5. Stowarzyszeniu Klon/Jawor,
6. Komendzie Głównej Ochotniczych Hufców Pracy,
7. Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
8. Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych,
9. Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
10. Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli,
11. Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży,
12. Polskiej Izbie Hotelarstwa,
13. Polskiej Izbie Turystyki Młodzieżowej,
14. Polskiej Izbie Turystyki,
15. Polskiemu Stowarzyszeniu Hotelarstwa i Turystyki,
16. Polskiemu Towarzystwu Schronisk Młodzieżowych,
17. Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu,
18. Polskiemu Zrzeszeniu Hoteli,
19. Radzie Krajowej Izb Turystyki w Polsce,
20. Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
21. Ogólnopolskiemu Forum Rodziców,
22. Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska”,
23. Szkolnemu Związkowi Sportowemu,
24. Związkowi Harcerstwa Polskiego,
25. Związkowi Harcerstwa Rzeczypospolitej,
26. Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność” im. Ks. J. Popiełuszki,
27. Komisji Krajowej Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”,

28. Konfederacji Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce,
29. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
30. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”,
31. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
32. Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
33. Sekcji Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”,
34. Forum Związków Zawodowych,
35. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”,
36. Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
37. Krajowej Sekcji Oświaty NSZZ „Solidarność 80”,
38. Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
39. Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”
40. Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”,
41. Zarządowi Głównemu Nauczycielstwa Polskiego,
42. Zarządowi Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
43. Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
44. Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,

Partnerzy społeczni zgłosili uwagi dotyczące: terminu wprowadzenia w życie nowelizacji rozporządzenia, dokumentów jakie należy składać przy zgłoszeniu placówki wypoczynku, form wypoczynku, kadry i jej kwalifikacji, kursów instruktażowych dla kierowników wypoczynku, kursów przygotowawczych dla kandydatów na wychowawców wypoczynku, opieki medycznej oraz załączników do rozporządzenia. Uwzględniono uwagi partnerów społecznych tylko w zakresie tych przepisów rozporządzenia, które były objęte niniejszą nowelizacją. Przewiduje się, że kwestia dotycząca wymogu niekaralności wychowawców - tj. wymogu mającego na celu wyłączenie osób, które były karane za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece, inne przestępstwa popełnione z użyciem przemocy, jak również przestępstwa określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.) - zostanie uregulowana w terminie późniejszym w ustawie o systemie oświaty. W wyniku uwag zgłoszonych w ramach konsultacji z

partnerami społecznymi rozbudowano załącznik nr 2 do rozporządzenia o dane dotyczące kadry wychowawczej. Zgodnie z propozycjami partnerów uproszczono procedurę zgłaszania wypoczynku poprzez rezygnację z karty kwalifikacyjnej obiektu i zastąpienie jej formularzem zgłoszenia wypoczynku. Uwzględniono także propozycję partnerów społecznych dotyczącą terminu wejścia w życie nowelizacji rozporządzenia, tak aby możliwe było przygotowanie się adresatów nowelizacji do wprowadzanych zmian.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Można przewidywać odciążenie administracyjne organizatorów turystyki oraz innych osób fizycznych i prawnych organizujących wypoczynek dla dzieci i młodzieży w zakresie wymaganych formalności przy zgłaszaniu wypoczynku, ułatwienia w podejmowaniu takiej działalności i, w niewielkim stopniu, obniżenie kosztów organizacji wypoczynku.

6. Wpływ na sytuację i rozwój regionów

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.